

การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่

อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

An Evaluation of the Supervision Project of Bua Yai School,
Bua Yai District, Nakhon Ratchasima Province.

บุวัฒน์ อุการสวัสดิ์^{1*}
Nuwat Eutansawat¹

nuwat.utan@gmail.com*

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบ CIPP Model โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อ (1) ประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ (2) ประเมินด้านปัจจัยการดำเนินงานของโครงการ (3) ประเมินด้านกระบวนการของโครงการ (4) ประเมินด้านผลผลิตของโครงการ ซึ่งประกอบได้ด้วย 4.1) การประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู 4.2) การประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน 4.3) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น 4.4) การประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายใน 4.5) การประเมินความยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 5 คน ครูจำนวน 89 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 14 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ ได้แก่ แบบสอบถามด้านสภาพแวดล้อม แบบสอบถามด้านปัจจัยการดำเนินงาน แบบสอบถามด้านกระบวนการ แบบสอบถามด้านผลผลิต เป็นแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert Method) การวิเคราะห์ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการประเมินพบว่า

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสม สอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.54)
2. การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสม เพียงพออยู่ในระดับมาก/ผ่านเกณฑ์ การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 4.49, S.D. = 0.56)
3. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอน พบว่า การประเมินผลการนิเทศมีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมประเมินผลการนิเทศ มีความเหมาะสมของขั้นตอน

¹ รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบัวใหญ่ อำเภอบัวใหญ่ จังหวัดนครราชสีมา

¹ Senior Professional Level Deputy Director Buayai School Buayai District Nakhon Ratchasima Province.

การดำเนินงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.64$, S.D.= 0.51) รองลงมาคือ การสร้างขวัญและกำลังใจ มีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจ มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.51) และการวางแผนการนิเทศ มีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม กิจกรรมประชุมระดมสมอง มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.62$, S.D.= 0.56) ส่วนการสร้างความเข้าใจและเตรียมการนิเทศ มีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมประชุมครู กิจกรรมอบรมครู มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.55) และการปฏิบัติการนิเทศมี กิจกรรมได้แก่ กิจกรรมให้คำปรึกษา กิจกรรมศึกษาเอกสาร กิจกรรมสาธิตการสอน กิจกรรมเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอน กิจกรรมศึกษาดูงาน กิจกรรมจัดนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.55) มีคะแนนเท่ากัน

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ ในภาพรวมผ่านเกณฑ์ทุกการประเมิน ดังนี้

4.1 การประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่า มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.67$, S.D.=0.52)

4.2 การประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยครูพบว่ามีการปฏิบัติการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.74$, S.D.=0.47)

4.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น

4.3.1 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบัวใหญ่ โดยครูพบว่ามียกระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.08$, S.D.= 0.76)

4.3.2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบัวใหญ่ โดยครูพบว่ามียกระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.07$, S.D.=0.78)

4.4 การประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2559 โดยครูพบว่ามียกระดับความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.80$, S.D.=0.44)

4.5 การประเมินความยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู เมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมพบว่า มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.70$, S.D.= .49) เมื่อพิจารณาภาพรวมของคะแนนเพิ่ม/ลด การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ของครูเมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (เพิ่ม 0.03) แสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูยังคงมีความยั่งยืนแม้เวลาผ่านไป

คำสำคัญ : ประเมินโครงการ ,CIPP Model ,โรงเรียนบัวใหญ่

Abstract

The supervision project was evaluated using the CIPP Model. The objectives were to evaluate (1) the project contexts, (2) the project implementation factors, (3) the project process, and (4) the project products which included 4.1) the evaluation of teachers on learners-centered instruction, 4.2) students' abilities in reading, critical thinking, and writing, 4.3) the learning achievement of students of every level, 4.4) teachers' satisfaction with the internal supervision project of the school, and 4.5) the sustainability of learners-centered instruction. The samples, 108 in total, consisted of 5 administrators, 89 teachers, and 14 School Councilors. The evaluation used Likert's five-rating scale questionnaires as tools to assess the project contexts, the project implementation, the project process, and the project products. The obtained data were analyzed to find statistical mean and standard deviation.

The evaluation results indicated as follows:

1. Overall, the evaluation on the project contexts by administrators, teachers and School Councilors showed the appropriateness and agreement at the highest level, over the set criteria ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.54).

2. Overall, the evaluation on the project inputs by administrators, teachers and School Councilors showed the appropriateness and adequacy at a high level and over the set criteria ($\bar{X} = 4.49$, S.D.=0.56).

3. Overall, the evaluation on the project implementation process by administrators, teachers and School Councilors showed the appropriateness and agreement at the highest level, over the set criteria ($\bar{X} = 4.60$, S.D.=0.54). When considering the five supervision procedures, it was found that an evaluation of supervision step was the most appropriate implementation ($\bar{X} = 4.64$, S.D.=0.51). Other activities were rated with less mean scores which included morale supports and encouragement ($\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.51), a supervision plan with a focus group and brainstorming activities ($\bar{X} = 4.62$, S.D.=0.56), supervision preparation and understanding with teacher meeting and training ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.55), supervision activities with consultation, document studies, teaching demonstration, class observation, study trips, and exhibitions ($\bar{X} = 4.61$, S.D.=0.55). having the same mean score as the supervision plan.

4. The overall evaluation of all project products met the set criteria as follows:

4.1 Overall, the evaluation on learners-centered instruction by administrators, teachers and School Councilors was at the highest level, over the set criteria ($\bar{X} = 4.67$, S.D.=0.52).

4.2 Overall, the evaluation of teachers on the abilities of Matthayomsueksa 1-3 and 4-6 students in reading, critical thinking and writing was at the highest level ($\bar{X} = 4.74$, S.D.=0.47).

4.3 The evaluation results of learning achievement of students of all levels were as follows:

4.3.1 Overall, the evaluation of teachers on learning achievement of students separated by learning strands in the first semester of the academic year 2016 was over the

set criteria ($\bar{X}$ =3.08, S.D.=0.76).

4.3.2 Overall, the evaluation of teachers on learning achievement of students separated by learning strands in the second semester of the academic year 2016 was over the set criteria ($\bar{X}$ =3.07, S.D.=0.78).

4.4 The evaluation of teacher satisfaction on the internal supervision project of Bua Yai School in the academic year 2016 was at the highest level was over the set criteria ($\bar{X}$ =4.80, S.D.=0.44).

4.5 The evaluation of teachers on the sustainability of learners-centered instruction of one semester by administrators, teachers and school Councilors was at the highest level and over the set criteria ($\bar{X}$ =4.70, S.D.=0.49). But in terms of increased and decreased scores, it was found that the overall mean score was increased at 0.03. This indicated that learners-centered instruction was sustainable through years.

Key words: Project evaluation, CIPP Model, Bua Yai School

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 หมวด 1 บททั่วไป ใน มาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข มาตรา 8 การจัดการศึกษาให้ยึดหลัก (1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน (2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2553 : 17-28) มาตรา 9 ได้กำหนดไว้ว่า ให้มีการจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษาโดยยึดหลักการ ดังนี้ 1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล 2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา 3) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง 4) จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา 5) ส่งเสริม

สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้ และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการ ประเภทต่าง ๆ 6) จัดการเรียนรู้ ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุก สถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา, 2547 : 12)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (2554 : 11) ได้มียุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่ง การเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างยั่งยืนในการให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณภาพคนไทยให้มีภูมิคุ้มกันต่อการ เปลี่ยนแปลง มุ่งพัฒนาคุณภาพคนไทยทุกช่วงวัย สอดแทรกการพัฒนาคนด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้าง วัฒนธรรมการเกื้อกูล พัฒนาทักษะให้คนมีการเรียนรู้ต่อ เนื่องตลอดชีวิต ต่อยอดสู่การสร้างนวัตกรรมที่เกิดจากการ ฝึกฝนเป็นความคิดสร้างสรรค์ ปลูกฝังการพร้อมรับฟังความ คิดเห็นจากผู้อื่น การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต มุ่งสร้าง กระแสสังคมให้การเรียนรู้เป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนให้มี นิสัยใฝ่รู้ รักการอ่านตั้งแต่วัยเด็ก และส่งเสริมการเรียนรู้

ร่วมกันของคนต่างวัยควบคู่กับการส่งเสริมให้องค์กร กลุ่มบุคคล ชุมชน ประชาชนและสื่อทุกประเภท เป็นแหล่งเรียนรู้ อย่างสร้างสรรค์ สื่อสารด้วยภาษาที่เข้าใจง่ายรวมถึงส่งเสริมการศึกษาทางเลือกที่สอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน และสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและสนับสนุนปัจจัยที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต สอดคล้องกับการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) รัฐบาลมุ่งเน้นให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ โดยมีเป้าหมายหลักสามประการ คือ พัฒนาคุณภาพ มาตรฐานการศึกษา และการเรียนรู้ของคนไทย เพิ่มโอกาสทางการศึกษา การเรียนรู้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคมในการบริหารและจัดการศึกษาและมีกรอบแนวทางการปฏิรูปการศึกษา 4 ประการ คือ พัฒนาคุณภาพของคนไทย ยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพครูยุคใหม่ พัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและแหล่งเรียนรู้ยุคใหม่ และพัฒนาคุณภาพ การบริหารจัดการใหม่ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 : คำนำ) จากที่ได้กล่าวมาแล้วสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีนโยบายในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ บิดา มารดา ผู้ปกครอง และชุมชน และมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เข้าสู่มาตรฐานสากล ในการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังกล่าวให้ประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยกระบวนการอย่างน้อย 3 กระบวนการ คือ กระบวนการบริหารจัดการ กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และกระบวนการนิเทศการศึกษา ล้วนแล้วแต่เป็นกระบวนการที่สำคัญและเป็นกระบวนการของการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยจะต้องมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องสอดคล้องและควบคู่กันไป สำหรับกระบวนการนิเทศการศึกษานั้นเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าการนิเทศที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรภายในโรงเรียน เพราะคนที่อยู่ในโรงเรียนย่อมรู้สภาพปัญหาความต้องการในการนิเทศของบุคลากรในโรงเรียนเดียวกันได้ดีกว่าและมีแนวทางการนิเทศที่จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลได้มากกว่าการนิเทศที่เกิดจากบุคคลที่อยู่ภายนอกโรงเรียน นอกจากนี้การนิเทศภายในนั้นได้กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบการกำกับ ติดตาม การจัดการศึกษาของผู้บริหาร ให้อย่างชัดเจน และในการประเมินคุณภาพภายนอกของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ยังได้กำหนดการนิเทศภายในเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การ

ประเมินด้วย (อเนก ส่งแสง, 2540 : 135 ; ธีระ ฐิติเจริญ, 2550 : 83-25) สอดคล้องกับชุดเงิน ไทยแท้ (2543 : 3) กล่าวว่าการศึกษาที่มีคุณภาพนั้นต้องมุ่งให้ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดนั้น ครูต้องมีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ รวมทั้งมีคุณภาพในการบริหารจัดการโดยรวมสู่ระบบประกันคุณภาพ การดำเนินการนิเทศช่วยเหลือที่เอื้อให้การทำงานของครูและโรงเรียนได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะจะช่วยให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และนำไปสู่การพัฒนา ศักยภาพในการทำงานของครูและโรงเรียนที่ยั่งยืน

โรงเรียนบัวใหญ่เป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีภารกิจในการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน 2 ระดับ ได้แก่ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในการบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ได้กำหนด เป้าหมายจัดการศึกษาของโรงเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการศึกษาของชาติ สภาพปัจจุบันครูยังไม่ได้ใช้การจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ขาดการพัฒนาการจัดทำนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ใช้วิธีสอนแบบบรรยายมากกว่าวิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการ ทางวิทยาศาสตร์ และทักษะกระบวนการคิดอย่างสม่ำเสมอ ขาดการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธี การสอนใหม่ ๆ ดังปรากฏในการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาประจำปีการศึกษา 2558 ของโรงเรียนบัวใหญ่ ตามระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาประเมินโดยผู้บริหารและครู พบว่ามาตรฐานที่ 5 สถานศึกษาจัดทำและบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขคือ สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น โดยใช้การนิเทศภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ระหว่างกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือวิทยากรจากภายนอกสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูสร้างสื่อและนวัตกรรมที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของนักเรียน สถานศึกษาควรพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างหลากหลายและส่งเสริมให้นักเรียนเลือกเรียนตามความสนใจและความถนัด สถานศึกษาควรส่งเสริมการจัดทำวิจัยเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการประเมินความสอดคล้องของแหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นกับแผนการจัดการเรียนรู้ มาตรฐานที่ 10

ผู้เรียนมีความรู้ และสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตร ผู้ประชาคมอาเซียน มีข้อเสนอแนะหรือแนวทางแก้ไขคือส่งเสริมให้ครูผู้สอนวัดผลประเมินผลตามสภาพจริงและสอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ครูควรจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาให้นักเรียน ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง และมีการรายงานผลอย่างเป็นระบบ พัฒนาสื่อ นวัตกรรมที่เหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง (โรงเรียนบัวใหญ่, 2558ก : 197-213) นอกจากนี้จากผลการประเมินความเสี่ยงของโรงเรียนบัวใหญ่ประจำปี 2558 พบว่า สภาพแวดล้อมการควบคุมเกี่ยวกับกิจกรรมการให้บริการวิชาการ มีความเสี่ยงที่เกิดจากสภาพแวดล้อมภายในคือ บุคลากรในโรงเรียนมีไม่เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้น และเป็นบุคลากรที่ยังขาดประสบการณ์ ความชำนาญในการจัดการเรียน การสอน ใช้กิจกรรมควบคุมมีคือ จัดให้มีการนิเทศภายในโรงเรียนโดยฝ่ายวิชาการ กลุ่มสาระการเรียนรู้ จัดอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรให้สามารถทำการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (โรงเรียนบัวใหญ่, 2558ง : 11) ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549-2553) ของโรงเรียนบัวใหญ่ จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2553 : 3) ได้สรุปผลจากการประเมินภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549-2553) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 3-5 มิถุนายน 2552 ในมาตรฐานที่ 9 ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีข้อเสนอแนะคือ ครูควรพัฒนาให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนอย่างหลากหลายให้มีความสามารถในการจัดทำนวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน ครูควรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และทักษะกระบวนการคิดอย่างสม่ำเสมอ ครูควรมีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ อยู่เสมอ ครูควรมีการทำวิจัยในห้องเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนซึ่งอาจเป็นงานวิจัยหน้าเดียวก็ได้ ครูควรมีการประเมินตนเอง พัฒนาเครื่องมือและแบบทดสอบเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ นำผลการประเมินมาปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ครูควรจัดกิจกรรมการอ่านให้ผู้เรียนใช้แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุดอย่างคุ้มค่า ในมาตรฐานที่ 12 สถานศึกษามีการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีข้อเสนอแนะคือ ควรพิจารณารายการนิเทศ มีการกำหนดเป้าหมายให้ครอบคลุม ความรับผิดชอบของครู และมีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียน การสรุปผลการนิเทศเพื่อการปรับปรุงในครั้งต่อไป สอดคล้องกับผลจากการประเมินภายนอกรอบสาม (พ.ศ.2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เมื่อวันที่ 23-25 ธันวาคม 2556 (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน), 2556 : 4-5) ที่ยังคงมีข้อแนะนำที่ต่อเนื่องจากการประเมินภายนอกรอบสอง (พ.ศ.2549-2553) กล่าวคือ ได้มีข้อเสนอแนะในตัวบ่งชี้ที่ 6 เรื่องประสิทธิผลของการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนี้ 1) สถานศึกษาควรสร้างระบบการพัฒนาครูในการพัฒนาการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการอบรมพัฒนาในวิชาที่สอน ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินการจัดการเรียนรู้และการประเมินแบบทดสอบมาบูรณาการให้ครูแต่ละคนนำมาใช้ในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ 2) ครูควรพัฒนารูปแบบการวิเคราะห์หลักสูตร ที่มีความครอบคลุมตามหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกตัวชี้วัดในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอนให้เกิดประโยชน์ต่อการออกแบบการเรียนรู้และการวัดผลประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย 3) ครูควรพัฒนาศึกษาค้นคว้า วิจัยเพื่อพัฒนาสื่อการเรียนรู้และวิธีการสอนที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลและจัดทำงานวิจัยในชั้นเรียนที่มีคุณภาพ 4) ครูควรพัฒนาการวัดผล ประเมินผลที่เน้นการประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียนที่เหมาะสมกับธรรมชาติของวิชาและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งควรแจ้งผลการประเมินให้ผู้เรียนทราบเป็นระยะ (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา องค์การมหาชน, 2547 : 17-24) จากปัญหาการเรียนการสอนของครูดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นย่อมแสดงให้เห็นว่าโรงเรียนบัวใหญ่มีปัญหาในการนิเทศภายในอยู่มาก

จากการศึกษางานวิจัย โครงการที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียนพบว่าสามารถใช้กระบวนการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศหรือแนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาครูผู้สอนให้สามารถทำการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพขึ้น ผู้ประเมินจึงได้มีการประสานความร่วมมือในการนิเทศภายในโรงเรียน รวมทั้งหาแนวทางในการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกันระหว่าง ผู้บริหารและครู ได้วางแผนดำเนิน

งานในรูปของโครงการชื่อว่า “โครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2559” โดยใช้กระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอน และในแต่ละขั้นตอนมีกิจกรรมสอดแทรก 12 กิจกรรม ดังนี้ 1) การวางแผนการนิเทศ ได้แก่ กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม กิจกรรมประชุมระดมสมอง 2) การสร้างความเข้าใจและเตรียมการนิเทศ ได้แก่ กิจกรรมประชุมครู กิจกรรมอบรมครู 3) การปฏิบัติการนิเทศ ได้แก่ กิจกรรมให้คำปรึกษา กิจกรรมศึกษาเอกสาร กิจกรรมสาธิตการสอน กิจกรรมเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอน กิจกรรมศึกษาดูงาน กิจกรรมจัดนิทรรศการ 4) การสร้างขวัญและกำลังใจ ได้แก่ กิจกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจ 5) การประเมินผลการนิเทศ ได้แก่ กิจกรรมประเมินผลการนิเทศ เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุง แก้ไขและพัฒนางานด้านการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้เกิดคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนต่อไป และในการประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2559 ในครั้งนี้ ผู้ประเมินในฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าวจึงได้ศึกษาค้นคว้าวิธีการประเมินผลการดำเนินงานของโครงการโดยยึดรูปแบบประเมินซิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam) เพราะเป็นรูปแบบในการประเมินโครงการที่ครอบคลุมการและเป็นที่ยอมรับใช้ประเมินโครงการ ซึ่งประกอบด้วยวิธีการประเมินทั้ง 4 ด้าน คือ 1) การประเมินด้านสภาพแวดล้อม (Context Evaluation : C) 2) การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation : I) 3) การประเมินด้านกระบวนการ (Process Evaluation : P) และ 4) การประเมินด้านผลผลิต (Product Evaluation : P)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่
2. เพื่อประเมินด้านปัจจัยการดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่
3. เพื่อประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่
4. เพื่อประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ ได้แก่

4.1 การประเมินการจัดการเรียนการสอน

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู

4.2 การประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน

4.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น

4.4 การประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่

4.5 การประเมินความยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการประเมินโครงการผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการประเมินโดยใช้ CIPP Model โดยแบ่งลำดับการประเมินเป็น 4 ด้าน และดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้ คือ (1) ด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ (2) ด้านปัจจัยการดำเนินงานของโครงการ (3) ด้านกระบวนการของโครงการ (4) ด้านผลผลิตของโครงการ โดยประเมินองค์ประกอบย่อยดังนี้ 4.1) การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู 4.2) ความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน 4.3) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น 4.4) ความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ 4.5 ความยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) ครู จำนวน 116 คน 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 15 คน รวมประชากรทั้งสิ้น จำนวน 136 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 การประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) ครู จำนวน 89 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) เลือกแบบสุ่มด้วยตารางเลขสุ่ม 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14

คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610)

2.2 ประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการนิเทศภายใน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) ครู จำนวน 89 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) เลือกแบบสุ่มด้วยตารางเลขสุ่ม 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610)

2.3 ประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายใน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) ครู จำนวน 89 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) เลือกแบบสุ่มด้วยตารางเลขสุ่ม 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610)

2.4 ประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายใน กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษาและรองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 5 คน 2) ครู จำนวน 89 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610) เลือกแบบสุ่มด้วยตารางเลขสุ่ม 3) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 14 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 607-610)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ มีจำนวน 7 ฉบับ ดังนี้

1. แบบสอบถามการประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการนิเทศภายใน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า จำนวน 10 ข้อ มีความเชื่อ

มั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.72

2. แบบสอบถามการประเมินด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการนิเทศภายในของโรงเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.86

3. แบบสอบถามการประเมินด้านกระบวนการของโครงการนิเทศภายใน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.68

4. แบบสอบถามการประเมินด้านผลผลิตของโครงการนิเทศภายใน

4.1 แบบสอบถามการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.82

4.2 แบบสอบถามการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.86

4.3 แบบสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น เป็นการสรุปผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากงานทะเบียนฝ่ายวิชาการในภาพรวมทุกระดับชั้นจากกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 นำเสนอในรูปแบบตาราง

4.4 แบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายใน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating-scale) 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ มีความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.93

4.5 แบบสอบถามการประเมินความยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู เมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating- scale) 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ มีความเชื่อมั่น
ทั้งฉบับ เท่ากับ 0.82

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย () ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
2. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรง (Validity) หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามตามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ,หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบมาตราส่วนประมาณค่าวิธีของ Cronbach

ผลการวิจัย

1. การประเมินด้านสภาพแวดล้อมของโครงการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรากฏพบว่ามีเหมาะสมสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.60$, S.D.=0.54)
2. การประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมเพียงพออยู่ในระดับมาก/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.49$, S.D.=0.56)
3. การประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.62$, S.D. = 0.54) เมื่อพิจารณาตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอน พบว่า การประเมินผลการนิเทศมีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมประเมินผลการนิเทศ มีความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.64$, S.D.=0.51) รองลงมาคือ การสร้างขวัญและกำลังใจ มีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมการสร้างขวัญและกำลังใจ มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.62$, S.D.= 0.51) และการวางแผนการนิเทศ มีกิจกรรมได้แก่ กิจกรรมอภิปรายกลุ่ม กิจกรรมประชุมระดมสมอง มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.62$, S.D. = 0.56) ส่วนการสร้างความรู้ความเข้าใจและเตรียมการนิเทศ มีกิจกรรม

ได้แก่ กิจกรรมประชุมครู กิจกรรมอบรมครู มีค่าเฉลี่ยรวม ($= 4.61$, S.D. = 0.55) และการปฏิบัติการนิเทศมี กิจกรรมได้แก่ กิจกรรมให้คำปรึกษา กิจกรรมศึกษาเอกสาร กิจกรรมสาธิตการสอน กิจกรรมเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อสังเกตการสอน กิจกรรมศึกษาดูงาน กิจกรรมจัดนิทรรศการ มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.61$, S.D. = 0.55) มีคะแนนเท่ากัน

4. การประเมินผลผลิตของโครงการ ในภาพรวมผ่านเกณฑ์ทุกการประเมิน ดังนี้

4.1 การประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในภาพรวมพบว่าการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.67$, S.D. = 0.52)

4.2 การประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยครูพบว่าการปฏิบัติการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.74$, S.D. = 0.47)

4.3 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น

4.3.1 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบัวใหญ่ โดยครูพบว่า มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X}=3.08$, S.D. = 0.76)

4.3.2 ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบัวใหญ่ โดยครูพบว่า มีระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X}=3.07$, S.D. = 0.78)

4.4 การประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ปีการศึกษา 2559 โดยครูพบว่า มีครูมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X}=4.80$, S.D. = 0.44)

4.5 การประเมินความยั่งยืนในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครู เมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษา

ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในภาพรวมพบว่า มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาภาพรวมของคะแนนเพิ่ม/ลด การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูเมื่อผ่านระยะเวลาไปได้ 1 ภาคเรียน พบว่า ภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (เพิ่ม 0.03) แสดงให้เห็นว่าในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูยังคงมีความยั่งยืนแม้เวลาผ่านไป

การอภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการประเมินสภาพแวดล้อมของโครงการพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสม สอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องมาจากมีหลักการและเหตุผลสอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ หลักการและเหตุผลสอดคล้องกับนโยบายโรงเรียน หลักการและเหตุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการ โครงการสอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่น วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโครงการมีความเป็นไปได้ วัตถุประสงค์ของโครงการสามารถนำไปใช้ได้จริง หลักการและเหตุผลสอดคล้องกับนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หลักการและเหตุผลสอดคล้องกับความต้องการของครู นักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน หลักการและเหตุผลสอดคล้องกับนโยบายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา วัตถุประสงค์ของโครงการมีความเหมาะสมกับสภาพของสถานศึกษา ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ ซึ่งสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา โรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2558 ได้นำเสนอโอกาสของโรงเรียนบัวใหญ่ คือ 1) โรงเรียนได้รับดูแลจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดที่ติดต่อประสานงานที่สะดวกรวดเร็ว 2) โรงเรียนมีศิษย์เก่าเป็นผู้บริหารการเมืองท้องถิ่นและมีบุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีให้การสนับสนุนการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี 3) ชุมชนมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ดี มีการสืบทอดวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีวิทยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นหลายสาขาที่ให้ความร่วมมือ มีหน่วยงาน องค์กร ทั้งภาครัฐและเอกชนเป็นเครือข่ายความร่วมมือที่เข้มแข็งและหลากหลาย 4) ชุมชนและผู้ปกครอง มีทัศนคติที่ดี มีความ

เชื่อมั่นและเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาตลอดจนให้การสนับสนุนโรงเรียนจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ 5) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการในโรงเรียน ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการเรียนการสอนใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียน (โรงเรียนบัวใหญ่, 2558 : 266-269) สอดคล้องกับ สุดใจ ผุ่งใหญ่ (2556 : 60-61) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านสภาวะแวดล้อม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดสอดคล้องกับ สุพรรณ ทองแบบ (2556 : 67) ได้ศึกษาเรื่องสภาพดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในเทศบาล 2 (วัดช่องลม) สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ด้านบริบทของโครงการ พบว่า ความสอดคล้องเหมาะสมด้านบริบทของโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ถนอม ทินกระโทก (2556 : 67) ได้ศึกษาเรื่องการนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้ในโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราดผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการนำชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้ในงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็นในระดับมากทุกด้าน

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการของโครงการพบว่า โดยภาพรวมพบว่า มีความเหมาะสม เพียงพออยู่ในระดับมาก/ผ่านเกณฑ์การประเมิน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหาร มีการกระตุ้น ติดตาม เสริมแรง และสนใจด้วยวิธีการที่เหมาะสม บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีจำนวนที่ความเหมาะสมและเพียงพอ ผู้บริหารมีความสนใจและให้การสนับสนุนการดำเนินงานโครงการ ความเหมาะสมของระยะเวลาในการดำเนินงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการอย่างเหมาะสมและชัดเจน จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการเพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โรงเรียนมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและเสริมสร้างต่อการดำเนินโครงการ เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดำเนินโครงการมีความเหมาะสมและเพียงพอ งบประมาณมีความเพียงพอต่อการใช้ดำเนินงานโครงการ บุคลากรที่รับผิดชอบโครงการมีทักษะความรู้ ความชำนาญในการดำเนินงานโครงการ ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ สอดคล้องกับ สุดใจ ผุ่งใหญ่ (2556 : 60-61) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนอนุบาลบางละมุง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อ สอดคล้องกับ สุกรรณ ทองแบบ (2556 : 67) ได้ศึกษาเรื่อง สภาพดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในเทศบาล 2 (วัดช่องลม) สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ พบว่าความสอดคล้องเหมาะสมด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการนิเทศภายในโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดช่องลม) อยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ ฌนอม ทินกระโทก (2556 : 67) ได้ศึกษาเรื่อง การนำรูปแบบการประเมินแบบชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนเกี่ยวกับการนำชิปปี้ (CIPP Model) มาใช้ในงานนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดตราด ในภาพรวมและรายด้าน มีระดับความคิดเห็นในระดับมาก

3. ผลการประเมินกระบวนการดำเนินงานของโครงการพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์ การประเมินเมื่อพิจารณาตามขั้นตอนกระบวนการนิเทศภายใน 5 ขั้นตอน พบว่า การประเมินผลการนิเทศมีความเหมาะสมของขั้นตอนการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมา คือ การสร้างขวัญและกำลังใจ และการวางแผนการนิเทศ ส่วนการสร้างควมเข้าใจและเตรียมการนิเทศ และการปฏิบัติการนิเทศมีคะแนนเท่ากัน ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากมีหลักการและเหตุผลสอดคล้องกับ นโยบายโรงเรียน วัตถุประสงค์และเป้าหมายตรงความต้องการของผู้บริหารและครู สถานที่ดำเนินการมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการดำเนินกิจกรรม การกำหนดระยะเวลาของกิจกรรมมีความเหมาะสม มีการประชุมชี้แจงและมอบหมายงานให้กับคณะกรรมการดำเนินงานนิเทศภายใน ชี้แจงให้ครูเข้าใจแนวปฏิบัติในกิจกรรมที่โรงเรียนกำหนด กำหนดกิจกรรมที่หลากหลายและเหมาะสม ดำเนินกิจกรรมตามแผนอย่างต่อเนื่อง กิจกรรมส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การติดตามและประเมินผลเป็นไปตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในกิจกรรม สอดคล้องกับ สอดคล้องกับ สุดใจ ผ่องใหญ่ (2556 : 60-61) ได้ประเมินโครงการนิเทศภายใน โรงเรียนอนุบาลบางละมุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ด้านกระบวนการ พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ อยู่ในระดับมากทุกข้อเช่นกัน

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ เป็นการประเมินเพื่อเปรียบเทียบผลผลิตที่เกิดขึ้นกับวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ โดยภาพรวมผ่านเกณฑ์ทุกรายการ ดังนี้ 1) การประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูโดยภาพรวมพบว่า มีการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า กลุ่มครูมีความคิดเห็นในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของครูมากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับ วัฒนาพร ระงับทุกข์ (2542 : 16) ได้กล่าวว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมกับความสามารถและความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีส่วนร่วมลงมือปฏิบัติจริงทุกขั้นตอนจนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 23) ได้กล่าวว่าการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการกำหนดจุดหมาย สาระ กิจกรรมแหล่งเรียนรู้ สื่อการเรียนและวัดประเมินผลที่มุ่งพัฒนาคนและชีวิตให้เกิดประสบการณ์การเรียนรู้ได้เต็มความสามารถ สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจและความต้องการของผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สัมผัสและสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม 2) การประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 โดยครูพบว่ามีการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่มีการผลประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียนของนักเรียนมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การเขียนวันวรรคตอนถูกต้อง รองลงมาคือ สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์ ความสมเหตุสมผล ความน่าเชื่อถือลำดับความและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน และสามารถวิพากษ์สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อสารกับผู้อ่านและให้ข้อเสนอแนะในแง่มุมต่าง ๆ ตามลำดับ ผลการประเมินเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน บัวใหญ่อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในการส่งเสริมการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน โดยการอ่านจากหนังสือ เอกสาร และสื่อต่างๆ เพื่อ

หาความรู้ เพิ่มพูนประสบการณ์ เพื่อความสุนทรีย์และประยุกต์ใช้แล้วนำมาคิดวิเคราะห์เนื้อหาสาระที่อ่านนำไปสู่การแสดงความคิดเห็น การสังเคราะห์สร้างสรรค์ การแก้ปัญหาในเรื่องต่าง ๆ และถ่ายทอดความคิดนั้นด้วยการเขียนที่มีสำนวนภาษาถูกต้องอย่างมีเหตุผลและมีลำดับขั้นตอนในการนำเสนอที่ถูกต้อง จนสามารถสร้างความเข้าใจแก่ผู้อ่านได้อย่างชัดเจนตามระดับความสามารถในแต่ละระดับชั้น สอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2545) ได้กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน แนวคิดนี้มีที่มาจากแนวคิดทางการศึกษาของจอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ซึ่งเป็นต้นคิดในเรื่อง “การเรียนรู้โดยการกระทำ” หรือ Learning by doing อันเป็นแนวคิดที่แพร่หลายและได้รับการยอมรับทั่วโลกมานานแล้ว การจัดการเรียนการสอนโดยให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัตินับว่าเป็นการเปลี่ยนบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียนจากการเป็นผู้รับมาเป็นผู้เรียน และเปลี่ยนบทบาทของครูจากผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้จัดประสบการณ์เรียนรู้ให้ผู้เรียน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงบทบาทนี้เท่ากับเป็นการเปลี่ยนจุดเน้นของการเรียนรู้ ดังนั้นผู้เรียนจึงกลายเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนเพราะบทบาทในการเรียนรู้ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ 3) การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้นมีผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบัวใหญ่ โดยครูพบว่ามียกระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 0.76) และผลการประเมินผลสัมฤทธิ์แยกตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โรงเรียนบัวใหญ่ โดยครูพบว่ามียกระดับผลการเรียนเฉลี่ยรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 0.78)

ผลการประเมินเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่อย่างเป็นระบบเพื่อเป้าหมายที่สำคัญคือการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ทำให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ คิดค้น และสร้างองค์ความรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ ครูสามารถกำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการที่เป็นความคิดรวบยอด หลักการและความสัมพันธ์รวมทั้งการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และเขียน ครูสามารถศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายบุคคลแล้วนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการจัดการ

เรียนรู้ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2551 : 4-11) ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ว่าครูสามารถวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ยึดหลักการสำคัญคือการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อตัดสินระดับความก้าวหน้าทางการเรียน มีดังนี้ 1) การประเมินผลก่อนเรียนเป็นการประเมินความพร้อมความรู้พื้นฐานและความรอบรู้ของนักเรียนเพื่อตรวจสอบพื้นฐานความรู้ทักษะและความพร้อมด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน 2) การประเมินผลระหว่างเรียน เป็นการประเมินเพื่อมุ่งตรวจสอบพัฒนาการเรียนรู้ ของผู้เรียนในการบรรลุถึงตัวชี้วัดตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนวางแผนไว้เพื่อนำข้อมูลจากการประเมินไปพัฒนาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนหรือส่งเสริมให้ผู้เรียนปฏิบัติกระบวนการเรียนรู้จนเต็มศักยภาพนอกจากนี้ยังนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงกระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนการประเมินผลระหว่างเรียนจึงต้องกระทำอย่างรอบคอบรัดกุมตามแนวปฏิบัติต่อไปนี้ 2.1) กำหนดหน่วยการเรียนรู้ในรายวิชาที่จะสอนนำแต่ละหน่วยมาจัดทำแผนการเรียนรู้โดยกำหนดตัวชี้วัดและแนวทางการประเมินผลให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดนั้นๆ พร้อมทั้งระบุภาระงานที่จะมอบหมายให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติให้บรรลุตามตัวชี้วัดอย่างมีประสิทธิภาพ 2.2) เลือกวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับภาระงานหรือกิจกรรมที่กำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติควรเป็นวิธีการประเมินที่สะท้อนให้เห็นระดับความรู้ความสามารถทักษะ ตลอดจนคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนที่เป็นผลจากการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนอย่างแท้จริง 3) การประเมินผลหลังเรียน เป็นการประเมินเพื่อสรุปผลการเรียนมุ่งตรวจสอบความสำเร็จของผู้เรียนเมื่อจบการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้หรือเมื่อสิ้นสุดการเรียนรายวิชาปลายปี ปลายภาคการประเมินหลังการเรียนจะประเมินผู้เรียนในเรื่องที่ได้เรียนจบแล้วเพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นตามตัวชี้วัดของผู้เรียน และนำผลการประเมินไปเปรียบเทียบกับผลการประเมินก่อนเรียนช่วยให้ผู้สอนสามารถประเมินศักยภาพในการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนได้อย่างมั่นใจ และยังสะท้อนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ของผู้สอนได้อย่างชัดเจน ข้อมูลจากผลการประเมินหลังเรียนผู้สอนควรนำไปศึกษาวิเคราะห์เพื่อใช้ในการปรับปรุงแก้ไขส่งเสริมผู้เรียนให้บรรลุตัวชี้วัดชั้นปีตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือใช้ปรับปรุงแก้ไขวิธีการเรียนของผู้เรียนให้มี

ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และยังใช้ประกอบการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้การสร้างนวัตกรรมและการวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน (Classroom Action Research) เพื่อพัฒนาผู้เรียนต่อไป จากเหตุผลที่กล่าวมาน่าจะเป็นสาเหตุให้การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์การประเมิน 4) การประเมินความพึงพอใจของครูที่มีต่อโครงการนิเทศภายในของโรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2559 ผลการประเมินพบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อโครงการอยู่ในระดับมากที่สุด/ผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประเด็นที่มีผลการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ แนวทางในโครงการนิเทศภายในโรงเรียน รองลงมาคือ การจัดนิเทศการทำให้เกิดการกระตุ้นให้ครูมีความคิดเปรียบเทียบและแนวคิดที่เหมาะสมมาปรับปรุงการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ และการได้รับความรู้จากวิทยากรหรือผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับการสอนและนวัตกรรมใหม่ๆ ตามลำดับผลการประเมินเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากการเห็นความสำคัญและการให้ความร่วมมือ ส่งเสริม สนับสนุนของครูโรงเรียนบัวใหญ่ที่มีต่อโครงการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่เกี่ยวกับกระบวนการนิเทศภายใน 5 ตอน ได้แก่ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การสร้างความเข้าใจและเตรียมการนิเทศ 3) การปฏิบัติการนิเทศ 4) การสร้างขวัญและกำลังใจ 5) การประเมินผลการนิเทศ ซึ่งมีขั้นตอนที่มีรายละเอียดในเชิงปฏิบัติการนิเทศภายในเพื่อนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา เวียงนนท์ (2556 : 87) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่าครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

บุรีรัมย์ เขต 1 มีระดับความพึงพอใจต่อการนิเทศภายในด้านการศึกษาศาสนาและความต้องการ ด้านการวางแผนด้านการปฏิบัติการนิเทศและด้านการประเมินผล อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการประเมินไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนรวมทั้งการบริหาร การบริการและกิจกรรมต่างๆ ที่ส่งเสริมการนิเทศภายในโรงเรียนบัวใหญ่ เนื่องจากผลการประเมินพบว่าสภาพแวดล้อมที่สะอาด ดูสวยงามทำให้เอื้อต่อการนิเทศภายในโรงเรียนซึ่งจะส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ดียิ่งขึ้น

1.2 ผู้บริหารและครูควรมีการกำกับติดตามโครงการอย่างสม่ำเสมอเพราะช่วยให้ได้สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ส่งผลให้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์โครงการ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำโครงการนิเทศภายในครั้งต่อไป

2.1 ควรมีโครงการนิเทศภายในเพื่อพัฒนากิจกรรมที่สร้างทักษะด้วยสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

2.2 ควรมีโครงการนิเทศภายในเพื่อพัฒนากิจกรรมกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยจัดในรูปแบบของกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ได้แก่ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). การนิเทศเพื่อพัฒนาโรงเรียนทั้งระบบเพื่อการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2550). คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- _____. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2554). แนวทางการพัฒนาและประเมิน การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กล้า เวียงนันท. (2556). ความพึงพอใจของครูผู้สอนต่อการนิเทศภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1. สารนิพนธ์ ศาสตราจารย์มหาบัณฑิต. (บริหารการศึกษา).
- พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยมหาสารคามวิทยาลัย.
- ชัดเจน ไทยแท้. (2543). เทคนิคการนิเทศเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.
- ณอม พินกระโทก. (2556). การนำรูปแบบการประเมินแบบซิปป์ (cipp model) มาใช้ในโครงการนิเทศภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ทิตนา แชมมณี. (2542). การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. วารสารวิชาการ. 2(5).
- _____. (2545). ศาสตร์การสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2546). การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โมเดลซิปปา.วารสารวิชาการ. 2(5).
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดการและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- โรงเรียนบัวใหญ่. (2558 ก). การประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาโรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2558. นครราชสีมา : สำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- _____. (2558 ข). รายงานประเมินความเสี่ยงโรงเรียนบัวใหญ่ ปีการศึกษา 2558. นครราชสีมา : สำนักงานการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา.
- วัฒนาพร ระวังทุกข์. (2542). แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : แอล พี เพรส.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2536). การนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- _____. (2543).ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด. กรุงเทพฯ : พรักหวานกราฟฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2547). ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ.2542. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์ดีจำกัด
- _____. (2553). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (บทสรุปผู้บริหาร). กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

- _____. (2556). ผลการประเมินคุณภาพภายนอกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (บทสรุปผู้บริหาร). กรุงเทพฯ : สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน).
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง(2552-2561). กรุงเทพฯ : สำนักเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สุกรรณ ทองแบบ. (2556) สภาพดำเนินงานของโครงการนิเทศภายในเทศบาล 2(วัดช่องลม)สังกัดเทศบาลเมืองราชบุรี. การศึกษาค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.
- สุดใจ ฝูงใหญ่. (2556). การประเมินโครงการนิเทศภายในโรงเรียนอนุบาลบางละมุงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต(การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อนงก์ ส่งแสง. (2540). การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพื้นฐานการศึกษาคณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏพระนคร.
- Best, John W. 1977. **Research in Education**. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall, Inc.
- Cronbach, L. J. (1970). **Essentials of Psychological Test** (5th ed.). New York : Harper Collins.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. **Educational and Psychological Measurement**, 30(3), pp.
- Likert, Rensis. (1967). “*The Method of Constructing and Attitude Scale*”. In Reading in Fishbein, M (Ed.), **Attitude Theory and Measurement** . New York : Wiley & Son.